

Poročilo o sprejetih zadevah na sejah senata komisije za mesec september 2019

V mesecu septembru 2019 je senat Komisije za preprečevanje korupcije (senat komisije) v sestavi Boris Štefanec (predsednik), mag. Uroš Novak (namestnik predsednika) in Simon Savski (namestnik predsednika) na eni dopisni seji in treh rednih sejah obravnaval 21 zadev, v okviru katerih komisija v nadaljevanju posebej izpostavlja naslednje obravnavane zadeve s področja izvajanja določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK).

1. Kršitev določil ZIntPK glede dolžnega izogibanja nasprotju interesov

Komisija je postopek začela na podlagi prijave o domnevnih nepravilnostih pri poslovanju Občine Ribnica, ki jo je prejela v letu 2019. Komisija je vpogledala v dostopne zbirke in zaprosila občino za pojasnila. Na podlagi prejetih informacij je komisija ugotovila, da je uradna oseba občine Ribnica kršila določila ZIntPK, s tem ko je podpisala 18 aktov (naročilnic in pogodb), s katerimi je Občina Ribnica naročila izvedbo storitev pri zasebnem poslovnem subjektu, pri katerem je bila uradna oseba zaposlena v obdobju od 1. 10. 2010 do 31. 12. 2014 in od 2. 3. 2015 do 13. 12. 2018. S tem se je uradna oseba znašla v okoliščinah, ki ustvarjajo videz nasprotja interesov, o tem pa ni predhodno pisno obveščala svojega predstojnika, Komisije za preprečevanje korupcije, in počakala na njeno odločitev oziroma mnenje, s čimer so izpolnjeni elementi nasprotja interesov iz 12. in 13. točke 4. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 32. seji, dne 12. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se zaključne ugotovitve,
- predmetni dokument se pošlje obravnavani osebi,
- pooblaščenim uradnim osebam se predlaga preučitev pogojev za uvedbo postopka o prekršku zoper uradno osebo,
- lokalno skupnost se opozori o ugotovitvah glede nasprotja interesov ter se ji predlaga izvedbo usposabljanj glede instituta nasprotja interesov,
- z ugotovitvami se seznanijo Center za integriteto in preventivo na komisiji,
- Državni revizijski komisiji se poda pobuda za uvedbo prekrška, saj obstaja sum drobljenja javnega naročila izvajanja storitev čiščenja.

2. Sum korupcijskih tveganj glede dodeljevanja občinskih sredstev

Komisija je marca 2019 prejela pobudo za uvedbo postopka ugotavljanja obstoja nasprotja interesov in njegovih posledic za imenovanje posameznih predstavnikov Občine Domžale v svet javnega Zavoda za šport in rekreacijo Domžale (v nadaljevanju Zavod). Komisija je vpogledala v dostopne informacije o Zavodu in sestavi občinskega sveta ter Občino Domžale zaprosila za pojasnila in dokumentacijo. Komisija je ugotovila, da se je občinski svetnik Občine Domžale z več dejanji znašel v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, o teh okoliščinah pa ni pisno obveščal svojega predstojnika, s čimer so izpolnjeni elementi nasprotja interesov iz 12. in 13. točke 4. člena ZIntPK. V takih okoliščinah se je

znašel trikrat: ko je kot član Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanje na seji te komisije sodeloval pri razpravi in glasovanju o predlogu kandidatov za imenovanje predstavnikov Občine Domžale v svet Zavoda, pri čemer je bil sam kandidat za člana sveta Zavoda; ko je na seji občinskega sveta razpravljal in bil prisoten pri glasovanju (čeprav ni glasoval) o kandidatih za predstavnike Občine Domžale v svet Zavoda; in ko je kot občinski svetnik razpravljal in glasoval o predlaganih amandmajih glede povečanja sredstev Zavodu, pri čemer je sam zasedal funkcijo predsednika sveta Zavoda. Komisija je še ugotovila, da se je tudi občinska svetnica, ki je bila članica sveta Zavoda, znašla v okoliščinah, ki pomenijo nasprotje interesov, s tem ko je kot občinska svetnica razpravljala in glasovala o predlaganih amandmajih glede povečanja sredstev Zavodu, o tem pa ni predhodno pisno obveščala svojega predstojnika, s čimer so izpolnjeni elementi nasprotja interesov iz 12. in 13. točke 4. člena ZIntPK. Komisija je kršitev ugotovila tudi pri desetih občinskih svetnikih, ki so se znašli v okoliščinah videza nasprotja interesov, s tem ko niso zapustili dvorane med glasovanjem o svoji kandidaturi v svete javnih zavodov (čeprav pri točkah niso razpravljali in glasovali), pri čemer o tem niso predhodno pisno obveščali svojega predstojnika, s tem pa so izpolnjeni elementi nasprotja interesov iz 12. in 13. točke 4. člena ZIntPK.

Senat komisije je na 32. seji, dne 12. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejme se predmetne ugotovitve o posameznem primeru,
- ugotovitve se pošljejo v vednost obravnavanim osebam,
- občinski svet določene občine se opozori na določbe ZIntPK o dolžnem izogibanju nasprotju interesov,
- pooblaščen uradna oseba prouči uvedbo hitrega prekrškovnega postopka zoper uradne osebe,
- o ugotovitvah se obvesti Center za integriteto in preventivo na komisiji.

3. Postopek zaradi kršitve etike in integritete javnega sektorja

Senat komisije je na 33. seji, dne 19. 9. 2019, sklenil, da se v zadevi sprejme osnutek ugotovitev o konkretnem primeru po ZIntPK in se ga na podlagi 7. odstavka 13. člena ZIntPK posreduje v izjasnitev obravnavani osebi.

4. Sum kršitve določb ZIntPK s področja prejemanja daril

Komisija je marca 2019 začela postopek glede suma kršitve določil ZIntPK na področju prepovedi in omejitev sprejemanja daril funkcionarjev, med njimi tudi zoper bivšega funkcionarja Ministrstva za finance Republike Slovenije (v nadaljevanju MF), ki naj bi prejel protokolarno darilo. Komisija je vpogledala v dokumente ter za pojasnila zaprosila MF, Banko Slovenije in Ministrstvo za javno upravo. Komisija v okviru postopkov obravnavane zadeve ni zaznala kršitev določil ZIntPK.

Senat komisije je na 33. seji, dne 19. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- sprejmejo se predlagane ugotovitve o posameznem primeru,

- postopek zoper funkcionarja se ustavi.

5. Ugotovitve v zvezi z nezdržljivostjo funkcij poslancev

Komisija je uvedla postopek na lastno pobudo glede ugotavljanja vseh okoliščin v povezavi z morebitnimi kršitvami določb o nezdržljivosti funkcij poslancev Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljevanju: DZ) z opravljanjem pridobitne dejavnosti in prepovedjo članstva in dejavnosti po določbah ZIntPK. Komisija je v aplikaciji Ajpes preverjala podatke, ali so poslanci člani oziroma ali opravljajo dejavnost upravljanja, nadzora ali zastopanja v gospodarskih družbah, gospodarskih interesnih združenjih, zadrugah, javnih zavodih, javnih skladih, javnih agencijah in drugih osebah javnega ali zasebnega prava. Nato je komisija še preverjala morebiten obstoj omejitev poslovanja po določbah ZIntPK, kolikšen poslovni delež ima poslanec v pravnem subjektu ter ali so poslanci poročali o omejitvah poslovanja s pravnim subjektom. Pregledani so bili vsi aktualni poslanci in tudi tisti, ki so v trenutnem mandatu opravljali funkcijo poslanca le za krajše obdobje. Na podlagi tega je komisija ugotovila, da je sedem poslancev družbenikov v družbah z omejeno odgovornostjo, pri čemer so DZ poročali o omejitvah poslovanja. Dva poslanca sta družbenika v zasebnem zavodu in sta prav tako poročala o omejitvah poslovanja. Štirje poslanci so družbeniki v družbah z omejeno odgovornostjo, a je njihov poslovni delež nižji od 5 %. Trije poslanci so družbeniki v zasebnih zavodih, DZ pa niso poročali omejitve poslovanja. En poslanec pa ima registrirano pridobitno dejavnost kot samostojni podjetnik.

Senat komisije je na 33. seji, dne 19. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- v zadevi preverjanja suma nezdržljivosti funkcij za vse poslance se postopek s sklepom ustavi, razen za določenega poslanca, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev določb o nezdržljivosti funkcije poslancev;
- za določenega poslanca se odpre nova zadeva glede preverjanja suma nezdržljivosti funkcij,
- za poslance, ki so družbeniki v zasebnih zavodih, pa organ na obrazcu, ki ga je posredoval komisiji, ni navedel, se odpre nova zadeva glede poročanja in ugotavljanja omejitev poslovanja.

6. Sum koruptivnega ravnanja

Komisija je začela postopek na podlagi prijave, ki jo je prejela leta 2018. Očitki iz prijave so se nanašali na domnevne nepravilnosti v zvezi s spremembami namembnosti v zazidalnem načrtu Mestne občine Celje in pri inšpekcijskih postopkih na območju EMO Orodjarne, na odločitev Ministrstva za okolje in prostor, ki ni zahtevalo presoje vplivov na okolje, ter na inšpekcijski postopek v zvezi z emisijami hrupa v okolju oziroma izvajanje meritev kazalcev hrupa v okolju, izvedenih s strani pooblaščenih izvajalcev. Za razjasnitev dejstev in okoliščin glede očitkov, navedenih v prijavi, je komisija zaprosila za dodatna pojasnila in predložitve dokumentacije Mestno občino Celje, Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor, Varuha človekovih pravic in ARSO ter vpogledala v zemljiško knjigo, GURS, AJPEŠ in GVIN. Komisija v obravnavani zadevi ni zaznala kršitev določil ZIntPK,

je pa zaznala korupcijska tveganja pri izvajanju obratovalnega monitoringa hrupa, in sicer v primeru, ko le tega izvaja pooblaščen izvajalec ocenjevanja hrupa, ki ga izbere in plača zavezanec za monitoring. Zaradi ugotovljenih korupcijskih tveganj pri ocenjevanju hrupa, ki ga izvajajo pooblaščen izvajalci, komisija daje Ministrstvu za okolje in prostor priporočila.

Senat komisije je na 33. seji, dne 19. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- postopek se s sklepom ustavi, ker v obravnavani zadevi glede na zbrane podatke ni mogoče potrditi obstoja kršitev iz pristojnosti komisije,
- v povezavi z zadevo se sprejmejo naslednja priporočila pristojnemu ministrstvu:
 - da v okviru svojih pristojnosti zagotovi neodvisen nadzor nad obremenjevanjem okolja s hrupom ter upoštevanjem mejnih in kritičnih vrednosti kazalcev hrupa v okolju, določenih v predpisu, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju,
 - neodvisen nadzor se lahko zagotovi zgolj z ocenjevanjem hrupa oziroma meritvami, ki ga bodo opravljali neodvisni, objektivni in strokovni izvajalci, ki ne bodo podvrženi zgoraj identificiranim korupcijskim tveganjem, kar pomeni, da država določi izvajalca meritev in tudi financira meritve,
 - da pristojno ministrstvo izvaja več nadzora nad izvajalci pooblaščenih meritev in izreka ukrepe v primeru nesporno ugotovljenih nepravilnosti,
- o ukrepih oziroma postopanju se obvesti prijavitelja.

7. Uvedba preiskave v zvezi s sumom kršitve integritete in etike

Komisija je na podlagi prijave pridobila podatke in dokumentacijo od občine Gornja Radgona in družbe Pomurski sejem. Na podlagi proučene dokumentacije je komisija predlagala uvedbo nadzora in preiskave zoper dve osebi.

Senat komisije je na 34. seji, dne 25. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- uvede se nadzor ali preiskava suma kršitve ZIntPK,
- inšpekciji za sistem javnih uslužbencev se skladno s 13.a členom ZIntPK pošlje pobuda za izvedbo inšpekcijskega nadzora v zvezi z opravljanjem pridobitne dejavnosti s strani uradnika na položaju.

8. Kršitve določil ZIntPK pri sprejemanju Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju

Komisija je dne 15. 3. 2018 sprejela sklep, da se zoper uradno osebo na Ministrstvu za okolje in prostor (v nadaljevanju: obravnavana oseba) uvede postopek preiskave zaradi suma kršitev etike in integritete javnega sektorja, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK. Sum kršitev je bil podan v zvezi s postopkom sprejemanja Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, in sicer zaradi suma netransparentnega postopka sprejemanja predpisa, kršitve pravil sprejemanja/priprave predpisa, zavajanja javnosti glede potrebe sprejema uredbe, seznanitve zasebnega kapitala s predlaganimi spremembami pred seznanitvijo javnosti ter neupravičenega favoriziranja zasebnih

pravnih oseb pred civilnim prebivalstvom, ščitenja parcialnih interesov in ne javnega interesa oziroma nedelovanjem v javnem interesu ter odvzemom pravne podlage za izplačilo odškodnin.

Po opravljenem dokaznem postopku je komisija ugotovila, da je bilo ravnanje obravnavane osebe v nasprotju s pričakovano integriteto, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK, in sicer s tem ko je s svojim aktivnim ravnanjem pri pripravi predloga Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju kršila določila Resolucije o normativni dejavnosti in 9.a člen Poslovnika Vlade RS, hkrati pa kot odgovorna oseba z opustitvijo dolžnega ravnanja, ni poskrbela, da bi bil postopek transparentno izveden, da bi bili kakovostno podani minimalni standardi glede objave podzakonskih predpisov, da bi se naslovniki predpisa lahko kvalitetno seznanili s predpisom in učinkovito sodelovali v procesu sprejemanja predpisa; s tem ko ni informirala javnosti na stvaren, celovit in transparenten način in je zavestno podajala informacije o predpisu na zavajajoč način; in s tem ko ni ravnala v skladu z dolžno skrbnostjo in družbeno odgovorno, da bi bili vsi interesi enakopravno obravnavani, s čimer je omogočila neupravičeno favoriziranje določenih parcialnih interesov, s tem pa kršila Kodeks etike javnih uslužbencev.

Senat komisije je na 34. seji, dne 25. 9. 2019, sprejel naslednje sklepe:

- v zadevi se sprejmejo ugotovitve o konkretnem primeru po ZIntPK,
- ugotovitve o konkretnem primeru se javno objavijo na spletni strani komisije,
- o ukrepih oziroma postopanju se obvesti prijavitelja.

II. Prekrškovna statistika

Število uvedenih prekrškovnih postopkov: 5

Področje	število
Nasprotje interesov	3
Lobiranje	2
Skupno število vseh uvedenih prekrškovnih postopkov	5

Število izdanih odločb o prekršku: 2

Področje	število
Nasprotje interesov	2
Skupno število vseh izdanih odločb o prekršku	2

Število izrečenih opozoril po ZP-1: 2

Področje	število
----------	---------

Lobiranje	1
Nasprotje interesov	1
Skupno število vseh izrečenih opozoril	2